

IZVJEŠĆE O RADU DIREKTORA ZA 2023. GOD.

Pripremio: Slaven Zvono, direktor TZO Dubrovačko primorje

Izvješće o radu i izvršenju programa počeo bih s prikazom turističkih rezultata za 2023. god.

U tablici 1. prikazani su dolasci i noćenja u 2023. god. u usporedbi s 2022. god.

Tablica 1.

Vrsta objekta	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks
Hoteli	16.947	11.870	142,77	98.010	79.090	123,92
Objekti u domaćinstvu	12.209	10.570	115,51	76.724	71.052	107,98
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	2.384	1.814	131,42	10.201	8.950	113,98
Nekomercijalni smještaj	731	639	114,40	7.810	6.551	119,22
Kampovi	326	318	102,52	730	591	123,52
Objekti na OPG-u	9	0	0,00	54	0	0,00
Nekomercijalni plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Ostalo	0	0	0,00	0	0	0,00
Plovni objekt	0	0	0,00	0	0	0,00
Restorani	0	0	0,00	0	0	0,00
Ukupno:	32.606	25.211	129,33	193.529	166.234	116,42

U tablici 2. prikazan je broj turista u hotelima u 2023. god. prema državi iz koje dolaze, u usporedbi s 2022. god.

Tablica .

Država	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks
Ujedinjena Kraljevina	3.362	1.841	182,62	22.497	13.592	165,52
Poljska	2.591	2.131	121,59	18.222	15.513	117,46
Francuska	2.137	1.722	124,10	14.574	12.413	117,41
Njemačka	1.557	1.733	89,84	10.789	12.854	83,93
Belgija	817	562	145,37	5.186	4.079	127,14

U tablici 3 prikazan je broj turista u objektima u domaćinstvu u 2023. god. prema državi iz koje dolaze, u usporedbi s 2022. god.

Tablica 3

Država	Dolasci	Usporedba dolasci	Indeks	Noćenja	Usporedba noćenja	Indeks
Bosna i Hercegovina	1.965	1.746	112,54	12.716	12.245	103,85
Njemačka	1.795	1.540	116,56	12.476	12.437	100,31
Poljska	1.487	1.394	106,67	10.486	10.542	99,47
Češka	655	643	101,87	5.795	6.271	92,41
Hrvatska	691	702	98,43	3.851	3.635	105,94

U tablici 4 prikazana su noćenja i dolasci u 2023. god. po mjesecima

Tablica 4

Vrijeme Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka
2023/01	78	6
2023/02	242	37
2023/03	396	85
2023/04	3.343	1.021
2023/05	11.933	2.531
2023/06	28.124	4.965
2023/07	50.945	8.092
2023/08	57.497	8.393
2023/09	28.934	4.962
2023/10	11.512	2.448
2023/11	298	55
2023/12	227	11
Ukupno	193.529	32.606

U tablici 7. prikazan je broj noćenja i dolazaka po Turističkim zajednicama unutar Dubrovačko neretvanske županije za 2023. god.

Tablica 7

Turistička zajednica	DOLASCI					NOĆENJA				
	DOMAĆI	STRANI	2023.	2022.	INDEKS	DOMAĆI	STRANI	2023.	2022.	INDEKS
Turistička zajednica grada - Dubrovnik	74496	1174018	1248514	1040282	120,02	198512	3720993	3919505	3583599	109,37
Turistička zajednica općine - Orebić	18326	112016	130342	120594	108,08	96762	851937	948699	927559	102,28
Turistička zajednica općine - Konavle	7164	156332	163496	127361	128,37	24546	726072	750618	674892	111,22
Turistička zajednica općine - Župa dubrovačka	11497	123478	134975	111316	121,25	36245	535730	571975	506763	112,87
Turistička zajednica grada - Korčula	16359	84397	100756	91229	110,44	62412	363917	426329	430757	98,97
Turistička zajednica općine - Slivno	2499	26902	29401	27536	106,77	17578	204020	221598	216204	102,49
Turistička zajednica općine - Blato	2441	20690	23131	21890	105,67	20353	196049	216402	214950	100,68
Turistička zajednica općine - Ston	4122	38432	42554	35724	119,12	18203	177968	196171	182341	107,58
Turistička zajednica općine - Dubrovačko primorje	1775	31028	32803	25462	128,83	7925	187813	195738	168804	115,96
Turistička zajednica općine - Vela Luka	7480	20823	28303	27603	102,54	36200	152598	188798	190989	98,85
Turistička zajednica općine - Mljet	7989	22657	30646	30753	99,65	38330	109331	147661	149153	99
Turistička zajednica općine - Trpanj	3082	17252	20334	17732	114,67	16782	129777	146559	140017	104,67
Turistička zajednica općine - Lumbarda	3673	14841	18514	18375	100,76	23336	112692	136028	136377	99,74
Turistička zajednica općine - Janjina	913	12092	13005	11874	109,53	6690	92379	99069	95235	104,03
Turistička zajednica općine - Lastovo	4277	5820	10097	9814	102,88	24757	46971	71728	69378	103,39
Turistička zajednica grada - Ploče	2340	8727	11067	8559	129,3	14069	43139	57208	52457	109,06
Turistička zajednica općine - Smokvica	1355	6155	7510	7289	103,03	7852	43776	51628	50240	102,76
Turistička zajednica grada - Metković	5411	5052	10463	8607	121,56	12241	14813	27054	24685	109,6
Turistička zajednica grada - Opuzen	92	871	963	779	123,62	341	6988	7329	6006	122,03
Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije	0	13	13	30	43,33	0	133	133	260	51,15
Ukupno:	175.291	1.881.596	2.056.887	1.742.809	118,02	663.134	7.717.096	8.380.230	7.820.666	107,15

Kao što je iz prethodnih tablica vidljivo, iza nas je još jedna uspješna turistička sezona. Unatoč tome što je svjetsko turističko tržište još uvijek suočeno sa izazovima, kao što su ratna događanja u Ukrajini, inflacija i sl., naša najvažnija emitivna tržišta su se u 2023. god. pokazala stabilna. Posebno je važno istaknuti primjetan porast gostiju s britanskog tržišta u hotelskom smještaju, što znači da se britansko tržište oporavilo i da se postepeno vraćamo na brojke noćenja britanskih turista od prije 2020. god. U TOP 5 u hotelskom smještaju, uz Veliku Britaniju, povećanje noćenja u odnosu na 2022. ostvarili su gosti iz Poljske, Francuske, Njemačke i Belgije, dok su u objektima u domaćinstvu u TOP 5, više noćenja nego 2022. god. ostvarili turisti iz Bosne i Hercegovine, i Hrvatske, jednak broj noćenja su ostvarili turisti iz Njemačke i Poljske, dok je turista iz Češke došao i veći broj ali su koristeći kraće boravke, ostvarili manji broj noćenja. Ono što je vidljivo iz tablice TOP 5 za obiteljski smještaj je da je u 2023. godini sa većine emitivnih tržišta došlo više turista, ali je dio njih ipak imao kraće boravke.

Također treba naglasiti da smo u 2023. godini kako na mjesečnoj razini, tako i na razini cijele godine, ostvarili najveći porast postotka povećanja noćenja, što je više puta istaknuto i u medijima.

Na području TZO Dubrovačko primorje ostvareno je 32 606 dolazaka (indeks 129,33) i 193 529 noćenja (indeks 116,42). Što se tiče turističkih rezultata na području naše županije, ostvareno je 2 056 887 dolaska (indeks 118,02) i 8 380 230 noćenja (indeks 107,15).

Prema podacima sustava eVisitor obrađenim na dan 3. siječnja 2024., u razdoblju siječanj-prosinac 2023. broj dolazaka stranih turista iznosio je 17.789.895 (indeks 110 u usporedbi s razdobljem siječanj-prosinac 2022.), dok je broj dolazaka domaćih turista istovremeno iznosio 2.823.602 (indeks 107). U istom vremenskom razdoblju ostvareno je 94.689.026 noćenja stranih turista (indeks 103), kao i 13.063.619 noćenja domaćih turista (indeks 104).

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac, većina noćenja zabilježena je u komercijalnim smještajnim objektima (87%), nekomercijalni smještajni objekti u ukupnim noćenjima sudjeluju s udjelom od 10%, dok je promet u nautičkom charteru na razini udjela od 3%.

U komercijalnom segmentu, hotelski je smještaj ostvario je 26% prometa, dok je obiteljski smještaj ostvario 43%, a kamping segment 23% prometa.

Hrvatska u razdoblju siječanj-prosinac bilježi postotni rast prometa s većine značajnijih emitivnih tržišta. Tijekom razdoblja siječanj-prosinac najveći udjel u ukupnim noćenjima ostvarilo je njemačko tržište, a zatim slijede tržišta Hrvatske, Slovenije i Austrije.

AKTIVNOSTI

2. RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA

2.3. Podrška razvoju turističkih događanja

I u 2023. godini smo organizirali „Primorsko kulturno ljeto“ u sklopu kojeg smo turistima i lokalnom stanovništvu ponudili, možda do sad, i najveći broj događanja. Većina događanja su se održavala tijekom četiri mjeseca od lipnja do kraja rujna.

Za Uskrs, organizirali smo „Uskrsnu radionicu penganja jaja i pletenja pomica“ koja je okupila velik broj zainteresiranih a posebno djece, radi kojih je i najviše organizirana radionica . Na radionici na kojoj je gđa. Nina Smokvina prisutne učila ukrašavanju jaja i gdja. Klara Medar, pletenju pomica, moglo se još i naučiti o narodnim običajima i tradiciji Dubrovačkog primorja za vrijeme Uskrsa.

I u 2023. god. Kulturno ljeto je bilo lepeza kulturnih , zabavnih i sportskih događanja i većina događanja je bila iznimno posjećena. Većina događanja se održavala vikendom dok se preko tjedna organizirala glazba u živo na trgu u centru Slanoga.

Od važnijih manifestacija izdvojio bih

- Noć Dubrovačkog primorja održana je 15. 07.2023. i nastupili su klapa „Šufit“ , grupa „Dalmatino“ i Jelena Rozga . Koncert je bio iznimno posjećen , a sam koncert je odrađen u suradnji s agencijom „Scardona“. U ponoć je za posjetitelje održan i vatromet.
- Wine & Fish Street Food Night održana je 30.07. 2023. i bila je iznimno posjećena kako od strane turista tako i od domaćeg stanovništva iz cijele županije. Na spomenutoj manifestaciji služili su se riblji specijaliteta i hrvatska vina, a sve prisutne zabavljao je glazbeni trio.
- Ribarska gastro večer održana je 20.08.2023. god. i također je bila iznimno uspješna manifestacija koja je okupila veliki broj posjetitelja, kako stranih , tako i domaćih. U sklopu manifestacije su nastupili KUD Primorska Lijera – Dubrovačko primorje i muška klapa „Staglin“ iz Slanoga, a u nastavku večeri je nastupio trio „Gušt“ . Posjetitelji su uz plesni i glazbeni dio , mogli uživati u dalmatinskim gastro specijalitetima i lokalnim vinima.

- Susret klapa Dubrovačko – neretvanske županije , tradicionalni klapaski susret koji je održan 26.08.2023. god. ispred crkve Sv. Jeronima. Ove godine navedeni susret se održao po osamnaesti put. Nastupile su klape s područja naše županije , od Konavala do otoka Korčule i doline Neretve. Nakon koncerta, održana je zajednička večera na trgu u Slanome, gdje se nastavilo zajedničko druženje svih klapa.
- Kazališna predstava „Otvoreni brak“ održana je 22.07.2023. god. u prostorijama Kneževa dvora u Slanome. Izveli su je glumci Gala Teatra, Matija Prskalo i Slavko Juraga.
- Advent u Primorju, manifestacija koja je po prvi puta organizirana a održala se tijekom prosinca. U sklopu manifestacije održane su dječje predstave našeg dječjeg vrtića i dječjeg vrtića „Mala kuća“ iz Mokošice, humanitarne božićne akcije gdje su djeca iz vrtića i škole prodavali ručno izrađene božićne ukrase u humanitarne svrhe, kateheze za djecu u crkvi Sv. Jeronima, božićni koncerti klape „Staglin“ iz Slanoga, klape „Geta“ iz Orebića, zbora i mandolinskog orkestra KUD-a „Stjepan Radić“ iz Pridvorja, radionice izrade i pjevanja Primorskih kolendi i Badnje jutro prigodna zdravica uz bakalar i prikle i glazbeni trio.

Od ostalih ljetnih manifestacija potrebno je navesti koncerte klasične glazbe u crkvi Sv. Jeronima , večeri folklora i klapske glazbe, Kids day – dan za najmlađe, sajam na otvorenome – Sidž , festa Velike Gospe u Dolima, Latino Show i sl.

Također kao sponzori smo sudjelovali u održavanju božićnog malonogometnog turnira i natjecanja u lignjolu.

3. KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE

3.5. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice

Od 10. do 12.03. 2023. godine održana je prezentacije TZO Dubrovačko u Sarajevu. Prezentacija je održana u dva dijela i to prvu večer u hotelu Europa u Sarajevu gdje je prezentirana turistička i gastro ponuda Dubrovačkog primorja, novinarima i turističkim agencijama, dok je drugi dan održana prezentacija u SCC shopping centru u Sarajevu. Oba dana prezentacije su bila iznimno posjećena. Prvoj su večeri u hotelu Europa uz novinare i predstavnike turističkih agencija nazočili i predstavnici Grada Sarajeva, predstavnici državne Radio televizije na čelu s generalnim direktorom, uspješni poduzetnika i osobe iz društvenog života Sarajeva i BiH.

Tijekom drugog dana naša turistička ponuda je predstavljena građanima Sarajeva u SCC shopping centru gdje smo cijeli dan proveli u druženju s građanima, našim starim gostima i potencijalnim gostima koji bi tek htjeli doći provesti odmor u našoj općini. Posjetitelji su bili oduševljeni iz razloga što su slična događanja, gdje se mogu upoznati s turističkom ponudom nekog dijela Dalmacije, vrlo rijetka kod njih. Tijekom oba dana za posjetitelje su nastupili KUD iz Dubrovačkog primorja s plesom „Lindo“ i muška klapa Staglin iz Slanoga.

U suradnji s regionalnom turističkom zajednicom, nastupili smo na turističkim sajmovima u Stuttgartu i Munchenu koji su održani tijekom siječnja i veljače 2023. god.

3.7. Kreiranje promotivnog materijala

U 2023. god. nastavili smo s distribucijom promotivnih brošura turistima u našem info uredu, prema važnijim turističkim subjektima i HTZ-u za turističke sajmove. Jedna od njih je i image brošura napravljena u 2019.god. na 6 jezika koja je zamijenila turističku brošuru i turističku mapu koju smo do tad imali. U navedenoj brošuri se uz turističku ponudu Dubrovačkog primorja, prezentira i kulturna baština, aktivni odmor, prirodne ljepote primorja i sl. Uz sve to, u navedenoj brošuri su sve potrebne turističke mape. Od ostalih brošura koje su u 2023.god. bile na raspolaganju turistima su Tematska biciklistička staza „Stećci Dubrovačkog primorja“, Turističko-planinarski zemljovid „Dubrovačko primorje“, „Historical trails“, „Stazama stećaka“, turistička karta „Explore Dalmatia“ i dvije brošure i to za stećke u Čapikućima pod nazivom „Novakovo greblje“ i za „Kuću meda“ u Majkovima.

Što se tiče video materijala nastavili smo s promocijom četiri promotivna videa koji su snimljeni tijekom 2021. god pod zajedničkim nazivom „Discover Dubrovačko primorje“. Promotivna videa napravljena su na teme Povijest i kulturna baština, Gastro, Nautika i Aktivni turizam.

Što se tiče Interaktivne mape pješačkih i biciklističkih staza Banići – Slano – Majkovi, izrađene u suradnji s tvrtkom „Geovisual“, tijekom 2023. god. u suradnji sa županijskom razvojnom agencijom Dunea, označili smo dio staza putokazima unutar projekta „Ruta Franciscana“ i nadam se tijekom 2024. god. da će staze, pokrivene navedenom mapom, biti do kraja označene. Također dodatno je rađeno na samoj mapi da bi se što više prilagodila potrebama aktivnih turista koji borave na našem području.

U sklopu zajedničkih aktivnosti klastera Dubrovnik, sudjelovali smo u projektu „Izvorni hrvatski suvenir“ u sklopu kojeg suvenirnice na području navedenih turističkih zajednica, koje prodaju izvorne suvenire, a nakon provedene komisije, dobivaju oznaku „Izvorni hrvatski suvenir“ od strane lokalne turističke zajednice.

Tijekom 2023. rađeno je na tekstovima i konceptu nove klsterske brošure Around Dubrovnik koja bi ubrzo trebala biti gotova i biti spremna za distribuciju. Nakon što se završi zajednička brošura, krenuti će se sa dovršetkom istoimene web platforme za koju su tekstovi također već završeni.

3.8. Internetske stranice

U 2023. god smo nastavili s ažuriranjem naše web stranice www.visit-slano.com i konstantno radimo na modernizaciji i unaprjeđivanju stranice, s ciljem da se što više olakšava posjetiteljima i iznajmljivačima uporaba te stranice. Za održavanje i uređivanje Facebook i Instagram profila angažiramo tvrtku specijaliziranu za društvene mreže i odnose s javnošću.

3.10. Turističko – informativne aktivnosti

I kroz 2023. god. nastavljeno je s financiranjem projekt live-web kamere (Live cam Croatia) u sklopu kojeg su postavljene 2 web kamere na rivi u Slanomu i na Trgu Hrvatskih velikana u centru Slanoga. Druga kamera je trenutno izvan funkcije jer je moramo prebaciti na drugu lokaciju kad na toj lokaciji bude dostupan Internet i električni priključak.

Također u sklopu zajedničkih aktivnosti klastera Dubrovnik sudjelovali smo zajedno s TZG Dubrovnika, TZO Konavle i TZO Župa Dubrovačka u sufinanciranju zajedničkog info ureda u Zračnoj luci Dubrovnik.

Za potrebe info ureda TZO Dubrovačko primorje bile su angažirane jedna djelatnica preko učeničkog servisa i jedna djelatnica preko ugovora o radu. , za potrebe Zavičajne kuće Dubrovačkog primorja, jedna djelatnica preko učeničkog servisa i jedna djelatnica preko

ugovora o radu i Kuće meda u Majkovima jedna djelatnica preko ugovora o radu. Info ured je bio otvoren tijekom cijelog dana u lipnju, srpnju i kolovozu, dok je ostatak godine bio otvoren od 08:00 do 15:00 h.

U 2023. smo postavili info table na ulazu u naselja Doli, Banići i Kručica. Mjesni odbor iz Smokvine je ,na žalost, zamolio da se spomenute table ne postave za to naselje. Na tablama se nalazi panoramska fotografija mjesta i piktogrami koji prikazuju turističku ponudu tog naselja.

Tijekom 2023. god. smo također dijelom smo sanirali oštećenu smeđu signalizaciju na području cijele općine gdje smo vratili oštećenu signalizaciju i popunili istu sa novim sadržajima.

DESTINACIJSKI MENADŽMENT

4.1. Turistički informacijski sustavi i aplikacije

U prošloj godini smo privatnim iznajmljivačima omogućili prijavu turista preko mobilnih uređaja putem aplikacije „Prijavi turiste“, čime smo dosta olakšali prijavu turista a time i pokušali pridonijeti da broj neprijavljenih turista bude što manji.

4.5. Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša

Krajem travnja organizirali smo Sajan cvijeća gdje smo vlasnicima hotela, obiteljskog smještaja, caffè barova, restorana , uz kupljene sadnice cvijeća , darovali određeni broj sadnica , sve u cilju, da se okućnice , ugostiteljski objekti što ljepše urede i da cijela destinacija što spremnija uđe u turističku sezonu.

Tijekom pripremnog razdoblja surađivali smo s općinom Dubrovačko primorje i Komunalnim društvom za potrebe planiranja nasipanja, uređenja i opremanja plaža i uređenja mjesta.

Od aktivnosti u vezi plaža potrebno je navesti interventno nasipanje pojedinih plaža nakon nevremena , najam kemijskih zahoda za dvije plaže u našoj općini, postavljanje plažnih ograda i svlačionica na plažama izvan Slanoga i sl.

Također kroz natječaj HTZ-a „Hrvatska prirodno tvoja“ je nabavljeno 30 sadnica maslina, za koje smo financirali sadnju uz šetnicu u naselju Slađenovići.

U 2023. se pristupilo nabavci više betonskih kanti za smeće i one postavljene prema zamolbi pojedinih mjesnih odbora . Uz to se pristupilo i nabavci novih i popravku postojećih klupa na istim lokacijama.

Prije sezone su se sve lokacije s kulturno povijesnim spomenicama u ruralnom dijelu općine pokosile i uredile.

6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

6.1. Plaće

U Turističkom uredu TZO Dubrovačko primorje 2023. godine bio je zaposlen 1 djelatnik na punom radnom vremenu i jedna djelatnica na pola radnog vremena tijekom cijele godine.

Turistički ured je bio otvoren tijekom cijele godine od 08:00 do 16:00 h od ponedjeljka do petka.

TZO Dubrovačko primorje

Direktor TU

Slaven Zvono